

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد شاهرود

دانشکده علوم پایه، گروه شیمی

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد «M.Sc.»

گرایش: شیمی فیزیک

عنوان:

اثرات حلال بر پروتونهشدن و واپستگی ثابت‌های تشکیل به قدرت یونی، کمپلکس‌های پالادیم (II) با لیگاند‌های دهنده در محیط‌های آبی، مخلوط حلال‌های آلی و میسل غیریونی همراه با پیش‌بینی‌های نظری ارتباط‌کمی ساختار-ویژگی برخی از ترکیبات شیمیایی، گیاهی و دارویی

استاد راهنما:

دکتر مجید محمدحسینی

استاد مشاور:

دکتر بهزاد چهکندی

نگارش:

تقی یعقوبی

۱۳۸۹ زمستان

ISLAMIC AZAD UNIVERSITY

Shahrood Branch

Faculty of Science-Dempartment of Chemistry

Thesis «M.Sc.»

On Physical Chemistry

Title:

Solvent and background effects on protonation and ionic strength dependence of formation constants of Palladium(II)-donating ligands in aqueous, alcoholic and non-ionic surfactants media together with theoretical predictions on the quantitative structure property relationship (QSPR) some chemical, pharmaceutical and plant compounds

Thesis Advisor:

Majid Mohammadhosseini Ph.D.

Consulting Advisor:

Behzad Chahkandi Ph.D.

**By:
Taghi Yaghoubi**

Winter 2011

سپاسگزارم؛

اکنون که به لطف پروردگار بزرگ موفق به اتمام این مقطع از تحصیل گشته‌ام، لازم است از کسانی که در این مسیر مرا راهنمایی نموده‌اند تشکر نمایم.

ابتدا از راهنماییها و کمک‌های ارزشمند استاد راهنمایم، آقای دکتر مجید محمدحسینی و استاد مشاورم آقای دکتر بهزاد چهکنده کمال تشکر و قدردانی را دارم.

همین طور از استاد محترم آقای دکتر زاهدی به دلیل مطالعه‌ی دقیق پایان نامه و شرکت در جلسه‌ی دفاع و همچنین به خاطر راهنماییهای ارزشمندانه صمیمانه تشکر می‌نمایم.

از آقای دکتر سعید زکوی استادیار شیمی معنی دانشگاه علوم پایه دامغان که در طول دوران تحصیلم از راهنماییها و کمک‌های ارزشمندانه بسیار مند شدم، کمال تشکر را دارم.

از سایر استادی و کارکنان گروه شیمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرود که در طول مدت تحصیلم در این دانشگاه از کمک‌ها و راهنماییهایشان بی‌نصیب نبوده‌ام تشکر می‌نمایم.

در نهایت از پدر، مادر، همسر و سایر اعضاء خانواده‌ام به خاطر لطف و محبت و تشویق‌هایشان کمال تشکر را دارم.

تقدیم به:

همسر و فرزندانم که با فدایکاری و ایثار بیدریغشان همواره پایگاهی امن و پشتیبانی استوار و مشوقی همیشگی برای من بوده و هستند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده

فصل اول: پالادیم و کاربردهای آن در زندگی و صنعت

۳	۱-۱. پالادیم
۵	۱-۱-۱. تاریخچه
۵	۱-۱-۲. ویژگی‌های قابل توجه
۶	۱-۱-۳. پیدایش
۷	۱-۱-۴. ایزوتوپ‌ها
۸	۱-۱-۵. شیمی پالادیم
۸	۱-۱-۶. فلزات گروه پلاتین
۱۰	۱-۱-۷. اثرات پالادیم بر روی سلامتی
۱۰	۱-۱-۸. پالادیم کلرید
۱۱	۱-۲. کاربردها
۱۲	۱-۲-۱. کاتالیز
۱۲	۱-۲-۲. الکترونیک
۱۲	۱-۲-۳. صنعت
۱۳	۱-۲-۴. جواهرات
۱۳	۱-۲-۵. چاپ
۱۴	۱-۲-۶. مفاهیم

فصل دوم: شیمی کوئوردیناسیون فلز پالادیم، تعادل‌های تشکیل کمپلکس و عوامل فعال سطحی

۱۸	۲-۱. پالادیم و جدول تناوبی
۱۸	۲-۲. خواص عمومی عناصر واسطه
۱۹	۲-۲-۱. دومین و سومین ردیف عناصر واسطه
۱۹	۲-۲-۲. مقدمه‌ای بر تنشکیل کمپلکس‌ها
۲۰	۲-۴-۱. اهمیت ترکیبات کوئوردیناسی
۲۰	۲-۴-۲. کمپلکس‌های پالادیم ^d
۲۱	۲-۵. اربیتال‌های مولکولی در کمپلکس‌های مسطح مربع
۲۲	۲-۶. قاعده پیرسون
۲۲	۲-۷. تعادلات تشکیل کمپلکس
۲۳	۲-۸. نظریه لویس

۲۴	۹-۲. اثرقدرت یونی
۲۴	۱۰-۲. ثوابت پایداری کمپلکس‌ها
۲۶	۱۱-۲. اندازهگیری ثابت تشکیل کمپلکس‌ها
۲۸	۱۲-۲. وابستگی دمائی ثوابت پایداری
۳۰	۱۳-۲. مواد فعال سطح
۳۱	۱-۱۳-۲. میسل‌ها
۳۲	۲-۱۳-۲. تریتون -X- ۱۰۰
۳۴	۱۴-۲. طیف نورسنجی مولکول‌ها
۳۴	۱-۱۴-۲. روش تغییرات پیوسته
۳۵	۲-۱۴-۲. روش نسبت مولی
۳۶	۳-۱۴-۲. روش نسبت شبیه
۳۷	۱۵-۲. اسپکتروفتومتری فرابنفش-مرئی
۳۷	۱-۱۵-۲. کاربردهای اسپکتروفتومتری فرابنفش-مرئی
۳۸	۲-۱۵-۲. قانون بیرلامبرت

فصل سوم: بخش تجربی و نتایج

۴۲	۱-۳. مواد شیمیایی
۴۲	۲-۳. دستگاه‌های مورد استفاده
۴۳	۳-۳. لیگاند -۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول
۴۴	۱-۳-۳. تهیه‌ی محلول‌های
۴۵	۲-۳-۳. طیف جذبی لیگاند و کمپلکس تشکیل شده
۴۶	۳-۳-۳. بهینه‌سازی پارامترها، جهت تعیین ثابت‌های تشکیل کمپلکس مربوطه
۵۰	۴-۳-۳. شرایط بهینه
۵۱	۵-۳-۳. تعیین ترکیب کمپلکس پالادیم(II)-۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در شرایط بهینه
۵۵	۶-۳-۳. تعیین ضرایب جذب مولی کمپلکس در قدرت‌های یونی مختلف
۶۰	۷-۳-۳. نتایج محاسبات ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم(II)-۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در قدرت‌های یونی مختلف
۶۱	۸-۳-۳. تعیین ضرایب جذب مولی، ثابت تشکیل و لگاریتم ثابت تشکیل تصحیح شده در مورد کمپلکس کمپلکس پالادیم(II)-۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول
۶۲	۴-۴-۳. لیگاند ۱ او-۵- دی فنیل کاربازون
۶۳	۱-۴-۳. تهیه‌ی محلول‌ها
۶۴	۲-۴-۳. طیف جذبی ۱ او-۵- دی فنیل کاربازون و کمپلکس پالادیم (II)-۱ او-۵- دی فنیل کاربازون
۶۵	۳-۴-۳. بهینه‌سازی پارامترهای مؤثر
۷۰	۴-۴-۳. شرایط بهینه
۷۱	۵-۴-۳. تعیین ترکیب کمپلکس پالادیم (II)-۱ او-۵- دی فنیل کاربازون در شرایط بهینه
۷۳	۶-۴-۳. تعیین ضرایب جذب مولی کمپلکس در قدرت‌های یونی مختلف

۳-۴-۷. نتایج محاسبات ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم (II)-۱ و ۵- دی فنیل کاربازون در قدرت- های یونی مختلف	۷۸
۳-۴-۸. وابستگی ثابت‌های تشکیل کمپلکس به قدرت یونی	۷۹
۳-۴-۹. تعیین ضرایب جذب مولی، ثابت تشکیل و لگاریتم ثابت تشکیل تصحیح شده در مورد کمپلکس پالادیم (II)-۱ و ۵- دی فنیل کاربازون	۸۰
۳-۴-۱۰. لیگاند سدیم دی‌اتیل دی‌تیوکاربامات سه آبه (Na.DTC)	۸۱
۳-۴-۱۱. تهیه‌ی محلول‌ها	۸۲
۳-۴-۱۲. طیف جذبی سدیم دی‌اتیل دی‌تیوکاربامات و کمپلکس پالادیم (II)-۱ و ۵- سدیم دی‌اتیل دی‌تیوکاربامات	۸۳
۳-۴-۱۳. بهینه‌سازی پارامترها در تعیین ثابت‌های تشکیل کمپلکس	۸۵
۳-۴-۱۴. شرایط بهینه	۹۰
۳-۴-۱۵. تعیین ترکیب کمپلکس پالادیم (II)- سدیم دی‌اتیل دی‌تیوکاربامات در شرایط بهینه	۹۰
۳-۴-۱۶. تعیین ضرایب جذب مولی کمپلکس در قدرت‌های یونی مختلف	۹۴
۳-۴-۱۷. نتایج محاسبات ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم (II)- سدیم دی‌اتیل دی‌تیوکاربامات در قدرت‌های یونی مختلف	۹۸
۳-۴-۱۸. وابستگی ثابت‌های تشکیل کمپلکس به قدرت یونی	۹۹
۳-۴-۱۹. تعیین ضرایب جذب مولی، ثابت تشکیل و لگاریتم ثابت تشکیل تصحیح شده در مورد کمپلکس پالادیم (II)- سدیم دی‌اتیل دی‌تیوکاربامات	۱۰۰

فصل چهارم: پیش‌بینی‌های نظری ارتباط کمی ساختار- ویژگی (QSPR) برخی ترکیبات شیمیایی، گیاهی و دارویی

۴-۱. مقدمه	۱۰۲
۴-۲. کمومتریکس	۱۰۲
۴-۳. ارتباط کمی ساختار- ویژگی (QSPR)	۱۰۳
۴-۴. توصیف‌کننده‌های مولکولی	۱۰۵
۴-۵. مطالعات (QSPR)	۱۰۶
۴-۶. اعتبار سنجی مدل	۱۰۷
۴-۷. اعتبار سنجی تقاطعی	۱۰۷
۴-۸. تقسیم کردن مجموعه، به سری‌های آموزش و آزمون	۱۰۷
۴-۹. رگرسیون خطی چندگانه (MLR)	۱۰۷
۴-۱۰. انتخاب سری داده‌ها	۱۰۹
۴-۱۱. توصیف‌کننده‌ها	۱۱۰
۴-۱۲. انواع توصیف‌کننده‌های مولکولی کلاسیک	۱۱۱
۴-۱۳. توصیف‌کننده‌های صفر بعدی	۱۱۲
۴-۱۴. توصیف‌کننده‌های یک بعدی	۱۱۲
۴-۱۵. توصیف‌کننده‌های دو بعدی	۱۱۲

۱۱۲.....	۴-۹. توصیف‌کننده‌های سه بعدی
۱۱۳.....	۶-۹. تجزیه و تحلیل آماری توصیف‌کننده‌ها
۱۱۳.....	۱۰. انتخاب مدل
۱۱۴.....	۱۱-۴. نرم‌افزارهای مورد نیاز

فصل پنجم: مراحل، محاسبات و نتایج حاصل از مطالعات (QSPR)

۱۱۷.....	۱-۵. مطالعات QSPR (ارتباط کمی ساختار- ویژگی) روی مقادیر pK_a ترکیبات آلی در DMSO
۱۱۷.....	۱-۱-۵. مقدمه
۱۱۷.....	۲-۱-۵. انتخاب داده‌ها
۱۲۳.....	۳-۱-۵. انتخاب توصیف‌کننده‌ها
۱۲۳.....	۴-۱-۵. مدل‌سازی با روش رگرسیون خطی چندگانه
۱۲۶.....	۵-۱-۵. نتیجه‌گیری
۱۳۲.....	۵-۶-۱-۵. تکنیک‌های اعتبارسنجی
۱۳۶.....	۲-۵. مطالعات (QSPR) روی RI (شاخص بازداری) ترکیبات تشکیل دهنده گیاه بابونه شیرازی
۱۳۶.....	۱-۲-۵. مقدمه
۱۳۶.....	۲-۲-۵. انتخاب داده‌ها
۱۴۵.....	۳-۲-۵. انتخاب توصیف‌کننده‌ها و مدل‌سازی با روش رگرسیون خطی چندگانه
۱۴۷.....	۴-۲-۵. نتیجه‌گیری
۱۵۳.....	۵-۲-۵. تکنیک‌های اعتبارسنجی LOO و LGO
۱۵۷.....	۳-۳. مطالعات (QSPR) روی RI (شاخص بازداری) ترکیبات تشکیل دهنده روغن گیاه PRANGOS
۱۵۷.....	۱-۳-۵. مقدمه
۱۵۷.....	۲-۳-۵. انتخاب داده‌ها
۱۶۷.....	۳-۳-۵. انتخاب توصیف‌کننده‌ها و مدل‌سازی با روش رگرسیون خطی چندگانه
۱۶۹.....	۴-۳-۵. نتیجه‌گیری
۱۷۶.....	۵-۳-۵. تکنیک‌های اعتبارسنجی LOO و LGO
۱۸۰.....	۴-۴. مطالعات (QSPR) روی مقادیر $E_{1/2}$ (پتانسیل نیم‌موج) گروهی از ترکیبات آلی
۱۸۰.....	۱-۴-۵. مقدمه
۱۸۰.....	۲-۴-۵. انتخاب داده‌ها
۱۸۹.....	۳-۴-۵. انتخاب توصیف‌کننده‌ها و مدل‌سازی با روش رگرسیون خطی چندگانه
۱۹۰.....	۴-۴-۵. نتیجه‌گیری
۱۹۷.....	۵-۴-۵. تکنیک‌های اعتبارسنجی LOO و LGO
۲۰۱.....	۵-۵. مطالعات (QSPR) روی مقادیر ΔH_f° (آنالپی مولی تشکیل) گروهی از ترکیبات آلی
۲۰۱.....	۱-۵-۵. مقدمه
۲۰۲.....	۲-۵-۵. انتخاب داده‌ها

۳-۵-۵. انتخاب توصیف‌کننده‌ها و مدل‌ساری با روش رگرسیون خطی چندگانه ۲۱۰
۴-۵-۵. نتیجه‌گیری ۲۱۱
۵-۵-۵. تکنیک‌های اعتبارسنجی LOO و LGO ۲۱۹
۶-۵. مطالعات (QSPR) جهت پیش‌بینی ثابت همت (<i>Hammet Constant</i>) گروهی از ترکیبات آلی ۲۲۳
۱-۶-۵. مقدمه ۲۲۳
۲-۶-۵. انتخاب داده‌ها ۲۲۳
۳-۶-۵. نتیجه‌گیری ۲۲۲
۴-۶-۵. تکنیک‌های اعتبارسنجی LOO و LGO ۲۲۷

فصل ششم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۱-۶. بهینه‌سازی شرایط ۲۴۲
۲-۶. وابستگی ضرایب جذب مولی کمپلکس به قدرت یونی ۲۴۳
۳-۶. نسبت‌های استوکیومتری فلز- لیگاند ۲۴۳
۴-۶. وابستگی ثابت‌های تشکیل به قدرت یونی ۲۴۴
۵-۶. بحث و نتیجه‌گیری ۲۴۵
۶-۱. بررسی ارتباط توصیف‌کننده‌های ساختاری وارد شده در مدل با pK_a مولکول‌ها ۲۴۶
۶-۲. بررسی ارتباط توصیف‌کننده‌های ساختاری وارد شده در مدل با مقادیر RI ترکیبات تشکیل دهنده انسانس گیاه با بونه‌ی شیرازی ۲۴۶
۶-۳. بررسی ارتباط توصیف‌کننده‌های ساختاری وارد شده در مدل با مقادیر RI ترکیبات تشکیل دهنده روغن گیاه <i>PRANGOS ASPERULA</i> ۲۴۷
۶-۴. بررسی ارتباط توصیف‌کننده‌های ساختاری وارد شده در مدل با مقادیر $E_{1/2}$ (پتانسیل نیم-موج) ترکیبات آلی ۲۴۷
۶-۵. بررسی ارتباط توصیف‌کننده‌های ساختاری وارد شده در مدل با مقادیر ΔH_f° ۲۴۸
۶-۶. بررسی ارتباط توصیف‌کننده‌های ساختاری وارد شده در مدل با مقادیر ثابت هامت (HC) ۲۴۸
فهرست منابع فارسی ۲۴۹
فهرست منابع غیر فارسی ۲۵۱
فهرست سایت‌ها ۲۵۴
کلید واژه ۲۵۵
چکیده‌ی لاتین ۲۵۸

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحة
۱-۱. جدول: لایه‌های الکترونی عناصر گروه پلاتین ۶	
۱-۲. جدول: ایزوتوب‌های پالادیم ۷	
۱-۳. جدول: فلزات گروه پلاتین ۹	
۱-۴. جدول: خواص عمومی پالادیم ۱۴	
۱-۵. جدول: تغییرات فشار بخار پالادیم با دما ۱۴	
۱-۶. جدول: خواص فیزیکی پالادیم ۱۵	
۱-۷. جدول: خواص اتمی پالادیم ۱۵	
۱-۸. جدول: سایر خواص پالادیم ۱۶	
۱-۹. جدول: مشخصات لیگاندهای مورد استفاده در این تحقیق ۱۶	
۱-۱۰. جدول: مشخصات کمپلکس‌های مربع مسطح ۲۱	
۱-۱۱. جدول: تعدادی از بازها و اسیدهای نرم ۲۲	
۱-۱۲. جدول: خواص فیزیکی و شیمیایی تریتون ۱۰۰-X ۳۳	
۱-۱۳. جدول: مواد مورد استفاده ۴۴	
۲-۱. جدول: اثر pH بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول ۴۷	
۲-۲. جدول: اثر مقدار تریتون ۱۰۰-X بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۶۰۱ نانومتر ۴۸	
۲-۳. جدول: اثر زمان بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۶۰۱ نانومتر ۴۹	
۳-۱. جدول: اثر سرعت روش طول موج بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول ۵۰	
۳-۲. جدول: ترکیب بالنهای روش جاب کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول ۵۲	
۳-۳. جدول: داده‌های جذبی روش جاب در مورد کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۶۰۱ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف ۵۳	
۳-۴. جدول: داده‌های جذبی روش نسبت مولی در مورد کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در قدرت یونی ۱/۰ مول بر لیتر از پتاسیم کلرید ۵۴	
۳-۵. جدول: ضرایب جذب مولی کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۶۰۱ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف ۵۵	
۳-۶. جدول: مقادیر ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۶۰۱ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف ۵۶	
۳-۷. جدول: ثوابت تشکیل تصحیح شده در قدرت‌های یونی مختلف برای کمپلکس پالادیم (II)-۴-(۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول ۶۱	
۳-۸. جدول: مواد مورد استفاده ۶۳	
۳-۹. جدول: اثر pH بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۱۰-۵- دی‌فنیل کارباژون ۶۶	

۱۴-۳. جدول: اثر مقدار تریتون ۱۰۰ - X بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون در طول موج ۶۱۵ نانومتر	۶۷
۱۵-۳. جدول: اثر مقدار اتانول بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون	۶۸
۱۶-۳. جدول: اثر زمان بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون	۶۹
۱۷-۳. جدول: اثر سرعت روش طول موج بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون	۷۰
۱۸-۳. جدول: ترکیب بالنهای روش جاب کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون	۷۱
۱۹-۳. جدول: دادههای جذبی روش جاب در مورد کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون در طول موج ۶۱۵ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۷۲
۲۰-۳. جدول: دادههای جذبی روش نسبت مولی در مورد کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون در قدرت یونی ۱/۰ مول بر لیتر از پتابسیم کلرید	۷۳
۲۱-۳. جدول: ضرایب جذب مولی کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون در طول موج ۶۱۵ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۷۴
۲۲-۳. جدول: مقادیر ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون در طول موج ۶۱۵ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۷۹
۲۳-۳. جدول: مقادیر لگاریتم ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون در طول موج ۶۱۵ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۷۹
۲۴-۳. جدول: ثوابت تشکیل تصحیح شده در قدرت‌های یونی مختلف برای کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون	۸۰
۲۵-۳. جدول: مواد مورد استفاده	۸۲
۲۶-۳. جدول: اثر pH بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات	۸۵
۲۷-۳. جدول: اثر مقدار تریتون ۱۰۰ - X بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر	۸۶
۲۸-۳. جدول: اثر مقدار اتانول بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات	۸۸
۲۹-۳. جدول: اثر زمان بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات	۸۹
۳۰-۳. جدول: اثر سرعت روش طول موج بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات	۹۰
۳۱-۳. جدول: ترکیب بالنهای روش جاب کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات	۹۱
۳۲-۳. جدول: دادههای جذبی روش جاب در مورد کمپلکس پالادیم (II)-۱و۵- دی فنیل کاربازون در طول موج ۶۱۵ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۹۲
۳۳-۳. جدول: دادههای جذبی روش نسبت مولی در مورد کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات در قدرت یونی ۱/۰ مول بر لیتر از پتابسیم کلرید	۹۳
۳۴-۳. جدول: ضرایب جذب مولی کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات در طول موج ۶۱۵ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۹۴
۳۵-۳. جدول: مقادیر ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۹۹

۳۶-۳. جدول: مقادیر لگاریتم ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر و در قدرت‌های یونی مختلف	۱۰۰
۳۷-۳. جدول: ثوابت تشکیل تصحیح شده در قدرت‌های یونی مختلف برای کمپلکس پالادیم (II)-سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات	۱۰۰
۴-۱. جدول: تعدادی از پارامترهای آماری	۱۰۹
۱-۵. جدول: ساختار، نام و مقادیر pK_a ترکیبات، سری داده‌ها	۱۱۸
۲-۵. جدول: مشخصات مدل منتخب توسط روش رگرسیون خطی چندگانه	۱۲۵
۳-۵. جدول: ماتریس همبستگی توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل منتخب	۱۲۶
۴-۵. جدول: مقادیر تجربی pK_a و مقادیر پیش‌بینی شده آن توسط تکنیک رگرسیون خطی چندگانه	۱۲۸
۵-۵. جدول: مقادیر توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل	۱۳۰
۶-۵. جدول: مقایسه مقادیر pK_a تجربی و مقادیر حاصل از اعمال تکنیک LOO و LGO	۱۳۲
۷-۵. جدول: مقادیر عددی پارامترهای آماری	۱۳۵
۸-۵. جدول: ساختار، نام و مقادیر RI ترکیبات، سری داده‌ها	۱۳۶
۹-۵. جدول: نام، علامت، ضرائب رگرسیون و اثرات متوسط نسبی هر توصیف‌کننده در مدل ارائه شده برای اسانس گیاه بابونه شیرازی	۱۴۵
۱۰-۵. جدول: ماتریس همبستگی توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل منتخب	۱۴۶
۱۱-۵. جدول: مقادیر تجربی RI و مقادیر پیش‌بینی شده آن توسط تکنیک رگرسیون خطی چندگانه	۱۴۹
۱۲-۵. جدول: مقادیر توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل	۱۵۱
۱۳-۵. جدول: مقایسه مقادیر RI تجربی و مقادیر حاصل از اعمال تکنیک LOO و LGO	۱۵۴
۱۴-۵. جدول: مقادیر عددی پارامترهای آماری	۱۵۶
۱۵-۵. جدول: ساختار، نام و مقادیر RI ترکیبات، سری داده‌ها	۱۵۷
۱۶-۵. جدول: مشخصات مدل منتخب توسط روش رگرسیون خطی چندگانه	۱۶۸
۱۷-۵. جدول: ماتریس همبستگی توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل منتخب	۱۶۹
۱۸-۵. جدول: مقادیر تجربی RI و مقادیر پیش‌بینی شده آن توسط تکنیک رگرسیون خطی چندگانه	۱۷۱
۱۹-۵. جدول: مقادیر توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل	۱۷۳
۲۰-۵. جدول: مقایسه مقادیر RI تجربی و مقادیر حاصل از اعمال تکنیک LOO و LGO	۱۷۶
۲۱-۵. جدول: مقادیر عددی پارامترهای آماری	۱۷۹
۲۲-۵. جدول: ساختار، نام و مقادیر $E_{1/2}$ ترکیبات، سری داده‌ها	۱۸۱
۲۳-۵. جدول: مشخصات مدل منتخب توسط روش رگرسیون خطی چندگانه	۱۸۹
۲۴-۵. جدول: ماتریس همبستگی توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل منتخب	۱۹۰
۲۵-۵. جدول: مقادیر تجربی $E_{1/2}$ و مقادیر پیش‌بینی شده آن توسط تکنیک رگرسیون خطی چندگانه	۱۹۲
۲۶-۵. جدول: مقادیر توصیف‌کننده‌های وارد شده در مدل	۱۹۶
۲۷-۵. جدول: مقایسه مقادیر $E_{1/2}$ تجربی و مقادیر حاصل از اعمال تکنیک LOO و LGO	۱۹۸
۲۸-۵. جدول: مقادیر عددی پارامترهای آماری	۲۰۰
۲۹-۵. جدول: ساختار، نام و مقادیر ΔH_f° ترکیبات، سری داده‌ها	۲۰۱

۳۰-۵. جدول: مشخصات مدل منتخب توسط روش رگرسیون خطی چندگانه	۲۱۱
۳۱-۵. جدول: ماتریس همبستگی توصیف کننده های وارد شده در مدل منتخب	۲۱۱
۳۲-۵. جدول: مقادیر تجربی ΔH_f° و مقادیر پیش بینی شده آن توسط تکنیک رگرسیون خطی چندگانه	۲۱۳
۳۳-۵. جدول: مقادیر توصیف کننده های وارد شده در مدل	۲۱۶
۳۴-۵. جدول: مقایسه مقادیر ΔH_f° تجربی و مقادیر حاصل از اعمال تکنیک LOO و LGO	۲۱۹
۳۵-۵. جدول: مقادیر عددی پارامتر های آماری	۲۲۲
۳۶-۵. جدول: ساختار، نام و مقادیر ثابت هامت ترکیبات، سری داده ها	۲۲۴
۳۷-۵. جدول: مشخصات مدل منتخب توسط روش رگرسیون خطی چندگانه	۲۳۱
۳۸-۵. جدول: ماتریس همبستگی توصیف کننده های وارد شده در مدل منتخب	۲۳۲
۳۹-۵. جدول: مقادیر تجربی ثابت هامت و مقادیر پیش بینی شده آن توسط تکنیک رگرسیون خطی چندگانه	۲۳۴
۴۰-۵. جدول: مقادیر توصیف کننده های وارد شده در مدل	۲۳۶
۴۱-۵. جدول: مقایسه مقادیر ثابت هامت تجربی و مقادیر حاصل از اعمال تکنیک LOO و LGO	۲۳۸
۴۲-۵. جدول: مقادیر عددی پارامتر های آماری	۲۴۰
۱-۶. جدول: ویژگی های مولکولی مؤثر روی مقدار pK_a مولکول	۲۴۶
۲-۶. جدول: ویژگی های مولکولی مؤثر روی مقدار RI مولکول	۲۴۶
۳-۶. جدول: ویژگی های مولکولی مؤثر روی مقدار RI مولکول	۲۴۷
۴-۶. جدول: ویژگی های مولکولی مؤثر روی مقدار $E_{1/2}$ مولکول	۲۴۷
۵-۶. جدول: ویژگی های مولکولی مؤثر روی مقدار ΔH_f° مولکول	۲۴۸
۶-۶. جدول: ویژگی های مولکولی مؤثر روی مقدار ثابت هامت مولکول	۲۴۸

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳	۳. نمودار: طیف‌های جذبی لیگاند -۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول، و کمپلکس پالادیم (II)-۴- ۴۵.....
۴	۴- پیریدیل آزو)- رزورسینول در نسبت‌های حجمی مختلف لیگاند
۵	۵.....
۶	۶. نمودار: طیف جذبی: (a) -۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول، (b) کمپلکس پالادیم (II)-۴- ۴۶.....
۷	۷.....
۸	۸. نمودار: اثر pH بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۴۰۱ نانومتر
۹	۹.....
۱۰	۱۰. نمودار: اثر مقدار تریتون -۱۰۰ X بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۴- (۲- پیریدیل آزو)- ۴۸.....
۱۱	۱۱.....
۱۲	۱۲. نمودار: اثر زمان بر جذب کمپلکس پالادیم (II)-۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۴۰۱ نانومتر
۱۳	۱۳.....
۱۴	۱۴. نمودار: منحنی‌های روش جاب در مورد کمپلکس پالادیم (II)-۴- (۲- پیریدیل آزو)- رزورسینول در طول موج ۴۰۱ نانومتر و در قدرت‌های یونی (۱/۰ و ۰/۵) پتابسیم کلرید
۱۵	۱۵.....
۱۶	۱۶. نمودار: طیف‌های جذبی لیگاند سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات و کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دی- ۸۴.....

۱۷-۳. نمودار: (a) سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات ، (b) کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات ۸۴
۱۸-۳. نمودار: اثر pH بر جذب کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر ۸۶
۱۹-۳. نمودار: اثر مقدار تریتون ۱۰۰ X بر جذب کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر ۸۷
۲۰-۳. نمودار: اثر مقدار اتانول بر جذب کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر ۸۸
۲۱-۳. نمودار: اثر زمان بر جذب کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر ۸۹
۲۲-۳. نمودار: منحنی های روش جاب در مورد کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر و در قدرت های یونی (۱/۰ و ۵/۰) پتانسیم کلرید ۹۳
۲۳-۳. نمودار: منحنی روش نسبت مولی در مورد کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیو کاربامات در طول موج ۳۱۰ نانومتر ۹۴
۱-۵. نمودار: منحنی مقادیر ضریب اندازهگیری به عنوان تابعی از تعداد توصیف کننده های محاسبه شده توسط روش MLR ۱۲۵
۲-۵. نمودار: منحنی مقادیر pK_a محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل مقادیر تجربی ۱۲۷
۳-۵. نمودار: منحنی مقادیر باقیمانده محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل pK_a تجربی ۱۲۷
۴-۵. نمودار: نمایش میزان تأثیر توصیف کننده های منتخب در مدل ۱۲۸
۵-۵. نمودار: منحنی مقادیر pK_a محاسبه شده توسط تکنیک LGO در مقابل مقادیر تجربی ۱۳۴
۶-۵. نمودار: منحنی مقادیر pK_a محاسبه شده توسط تکنیک LOO در مقابل مقادیر تجربی ۱۳۴
۷-۵. نمودار: منحنی مقادیر ضریب اندازهگیری به عنوان تابعی از تعداد توصیف کننده های محاسبه شده توسط روش MLR ۱۴۵
۸-۵. نمودار: منحنی مقادیر RI محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل مقادیر تجربی ۱۴۷
۹-۵. نمودار: منحنی مقادیر باقیمانده محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل RI تجربی ۱۴۸
۱۰-۵. نمودار: نمایش میزان تأثیر توصیف کننده های منتخب در مدل ۱۴۸
۱۱-۵. نمودار: منحنی مقادیر RI محاسبه شده توسط تکنیک LGO در مقابل مقادیر تجربی ۱۵۶
۱۲-۵. نمودار: منحنی مقادیر RI محاسبه شده توسط تکنیک LOO در مقابل مقادیر تجربی ۱۵۶
۱۳-۵. نمودار: منحنی مقادیر ضریب اندازهگیری به عنوان تابعی از تعداد توصیف کننده های محاسبه شده توسط روش MLR ۱۶۷
۱۴-۵. نمودار: منحنی مقادیر RI محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل مقادیر تجربی ۱۶۹
۱۵-۵. نمودار: منحنی مقادیر باقیمانده محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل RI تجربی ۱۷۰
۱۶-۵. نمودار: نمایش میزان تأثیر توصیف کننده های منتخب در مدل ۱۷۰
۱۷-۵. نمودار: منحنی مقادیر RI محاسبه شده توسط تکنیک LGO در مقابل مقادیر تجربی ۱۷۸
۱۸-۵. نمودار: منحنی مقادیر RI محاسبه شده توسط تکنیک LOO در مقابل مقادیر تجربی ۱۷۸

۱۹-۵. نمودار: منحنی مقادیر ضریب اندازهگیری به عنوان تابعی از تعداد توصیف کننده‌های محاسبه شده توسط روش MLR	۱۸۹
۲۰-۵. نمودار: منحنی مقادیر $E_{1/2}$ محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل مقادیر تجربی	۱۹۱
۲۱-۵. نمودار: منحنی مقادیر باقیمانده محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل $E_{1/2}$ تجربی	۱۹۱
۲۲-۵. نمودار: نمایش میزان تأثیر توصیف کننده‌های منتخب در مدل	۱۹۲
۲۳-۵. نمودار: منحنی مقادیر $E_{1/2}$ محاسبه شده توسط تکنیک LGO در مقابل مقادیر تجربی	۲۰۰
۲۴-۵. نمودار: منحنی مقادیر $E_{1/2}$ محاسبه شده توسط تکنیک LOO در مقابل مقادیر تجربی	۲۰۰
۲۵-۵. نمودار: منحنی مقادیر ضریب اندازهگیری به عنوان تابعی از تعداد توصیف کننده‌های محاسبه شده توسط روش MLR	۲۱۰
۲۶-۵. نمودار: منحنی مقادیر ΔH_f° محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل مقادیر تجربی	۲۱۲
۲۷-۵. نمودار: منحنی مقادیر باقیمانده محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل ΔH_f° تجربی	۲۱۲
۲۸-۵. نمودار: نمایش میزان تأثیر توصیف کننده‌های منتخب در مدل	۲۱۳
۲۹-۵. نمودار: منحنی مقادیر ΔH_f° محاسبه شده توسط تکنیک LGO در مقابل مقادیر تجربی	۲۲۱
۳۰-۵. نمودار: منحنی مقادیر ΔH_f° محاسبه شده توسط تکنیک LOO در مقابل مقادیر تجربی	۲۲۲
۳۱-۵. نمودار: منحنی مقادیر HC محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل ثابت‌های هامت	۲۳۲
۳۲-۵. نمودار: منحنی مقادیر باقیمانده محاسبه شده توسط روش MLR در مقابل ثابت‌های هامت	۲۳۳
۳۳-۵. نمودار: نمایش میزان تأثیر توصیف کننده‌های منتخب در مدل	۲۳۳
۳۴-۵. نمودار: منحنی مقادیر HC محاسبه شده توسط تکنیک LGO در مقابل مقادیر تجربی	۲۳۹
۳۵-۵. نمودار: منحنی مقادیر HC محاسبه شده توسط تکنیک LOO در مقابل مقادیر تجربی	۲۳۹
۱-۶. نمودار: لگاریتم ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم(II)-۴- (۲-پیریدیل آزو)- رزورسینول بر حسب ریشه‌ی دوم قدرت یونی در طول موج ۱۰۱ نانومتر	۲۴۴
۲-۶. نمودار: لگاریتم ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم(II)-۱۰۵- دیفنیل کاربازون بر حسب ریشه‌ی دوم قدرت یونی در طول موج ۶۱۵ نانومتر	۲۴۵
۳-۶. نمودار: لگاریتم ثابت‌های تشکیل کمپلکس پالادیم(II)- سدیم دیاتیل دیتیوکاربامات بر حسب ریشه‌ی دوم قدرت یونی در طول موج ۳۱۰ نانومتر	۲۴۵

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۴	۱-۱. شکل: فلز پالادیم
۶	۲-۱. شکل: ساختار الکترونی پالادیم
۱۱	۳-۱. شکل: ساختار ناپایدار $PdCl_2$
۱۱	۴-۱. شکل: ساختار پایدار $PdCl_2$
۱۱	۵. شکل: موارد استفاده پالادیم
۳۱	۱-۲. شکل: مسیل‌ها در آب
۳۲	۲-۲. شکل: طرز عمل میسل
۳۳	۳-۲. شکل: ساختار تریتیون $-X_{100}$
۳۴	۴-۲. شکل: منحنی تغییرات پیوسته
۳۴	۵-۲. شکل: منحنی نسبت مولی
۴۲	۱-۳. شکل طیف حاصل از دستگاه Perkin-Elmer
۴۳	۲-۳. شکل: ساختار لیگاند ۴ - (۲-پیریدیل‌آزو)-رزورسینول
۶۲	۳-۳. شکل: ساختار لیگاند ۱و۵- دی‌فنیل کاربازون
۸۱	۴-۳. شکل: ساختار لیگاند سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کابامات سه آبه (Na.DTC)

چکیده:

بخش اول این پایان‌نامه، به روند تشکیل کمپلکس بین پالادیم(II) با لیگاندهای، ۴-۲-پیریدیل آزو-رزورسینول(PAR)، ۱و۵- دیفنیل کاربازون(DPC) و سدیم دی‌اتیل دی‌تیو کاربامات(Na-DTC) در محیط‌های مختلف آبی، الكلی و میسل غیر یونی با استفاده از روش اسپکتروفوتومتری مرئی- فرابنفش اختصاص دارد. کمپلکس- های تشکیل شده در این تحقیق، در محیط آبی، کم محلول اما در حلal‌های آلی مانند اتانول محلول می‌باشند. در این تحقیق برای انحلال بیشتر کمپلکس‌های تشکیل شده، از تریتون X (یک سورفاکtant غیر یونی)، استفاده شده است. در ابتدا، پارامترهای مؤثر بر جذب کمپلکس‌ها بینه، سپس روش‌های تغییرات پیوسته(جاب) و نسبت مولی در طول موج‌ها و قدرت‌های یونی مختلف اجرا گردید. با استفاده از اطلاعات بدست آمده، نسبت استوکیومتری لیگاند به فلز در کمپلکس‌های Pd:PAR، Pd:DTC و Pd:DPC در حضور انواع مختلف نمک‌های زمینه در گسترده‌ی قدرت‌های یونی مختلف، به ترتیب معادل ۱:۱، ۱:۲ و ۱:۳ حاصل شد. در انتها با استفاده از مقدار جذب کمپلکس‌ها در نقطه‌ی ماکزیمم منحنی‌های روش جاب، نسبت استوکیومتری فلز به لیگاند، و معلوم بودن ضرایب جذب مولی، ثابت تشکیل کمپلکس‌های تشکیل شده محاسبه و معلوم شد که با تغییر قدرت یونی، ثابت‌های تشکیل با روند مشخص تغییر می‌کنند. در بخش دوم، مدل‌سازی و پیش-بینی ویژگی‌های برخی از ترکیبات آلی، بر مبنای مطالعات ارتباط کمی ساختار-ویژگی(QSPR) صورت گرفته است. در ابتدا مولکول‌هایی به عنوان سری داده‌ها انتخاب، و سپس به منظور اعمال تکنیک‌های اعتبارسنجی، به دو سری آموزش و آزمون تقسیم شدند. به کمک روش‌های انتخاب متغیر، توصیف‌کننده‌های مولکولی مهمتر، انتخاب و توسط روش رگرسیون خطی چندگانه مدل‌سازی انجام شد. نتیجه‌ی بررسی‌ها نشان از توانایی پیشگوئی بالای روش رگرسیون خطی چندگانه دارد.

کلمات کلیدی: ثابت تشکیل، قدرت یونی، روش جاب، روش نسبت مولی، QSPR، توصیف‌کننده‌های مولکولی، انتخاب متغیر، روش رگرسیون خطی چندگانه(MLR).

فصل اول:

پالادیم و کاربردهای آن در زندگی و صنعت